

DE TUIN

LIEFHEBBER

 samen
natuurlijk
tuinieren

DE TUINLIEFHEBBER

Jaargang 104, nr.1 2021

De Tuinliefhebber valt elk kwartaal (seizoen) op de mat bij leden van tuinclubs die zijn aangesloten bij AVVN samen natuurlijk tuinieren en bij supporters van AVVN. Elke editie bevat tips, informatie en inspiratie voor samen groen doen en genieten van het seizoen.

(ADRES)WIJZIGINGEN?

Ontvang je De Tuinliefhebber omdat je (volks)tuinvereniging is aangesloten bij AVVN, dan kun je (adres)wijzigingen doorgeven aan de secretaris van je vereniging. In alle andere gevallen - bijvoorbeeld als je supporter bent -, gebruik je het besloten ledennet van AVVN hiervoor. Via avvn.nl/ledennet kun je gratis een persoonlijk profiel aanmaken waarmee je zelf eenvoudig allerlei praktische zaken kunt regelen. Heb je geen toegang tot het ledennet, stuur je vraag dan naar info@avvn.nl.

SUPPORTER WORDEN?

Lees je De Tuinliefhebber wel, maar ontvang je 'm niet thuis? Meld je aan als supporter van AVVN via avvn.nl/aansluiten. Als je ons steunt met €30 of meer per jaar, krijg je De Tuinliefhebber vier keer per jaar thuis én help je ons groen in de buurt te bevorderen en samen tuinieren nog makkelijker en leuker te maken.

VRAGEN OVER DE TUINLIEFHEBBER?

Vragen of opmerkingen over de inhoud? Geef het door via tuinliefhebber@avvn.nl.

UITGEVER

AVVN samen natuurlijk tuinieren
Vogelvlinderweg 50
3544 NJ UTRECHT
avvn.nl

REDACTIE DE TUINLIEFHEBBER

Janine Bruinooge (hoofdredactie),
Paul van Bodengraven (eindredactie)
Robine Moolenaar (tekst-corrector)

TECHNISCHE REALISATIE

Virtùmedia, Zeist

REDACTIERAAD

Margreet Bogaart, Vera Schijve en Paul Verhagen

REDACTIONELE BIJDRAGEN

Kees Bal, Paul van Bodengraven, Suzanne de Boer, Kees de Boon, Marleen van Es, Ruud Grondel, Machteld Klees, Peter Kouwenhoven, Evert Muntslag, Leni van Noord, Anja de Waard, Bram Wolthoorn

ARTDIRECTION EN VORMGEVING

Frank de Both, Twin Media

ADVERTEREN IN DE TUINLIEFHEBBER?

Neem contact op met Henk Lórsé van Virtùmedia via hlorse@virtumedia.nl

TUINIER JE MET ONS MEE?

avvn.nl
avvn.nl/ledennet (vanaf 30-03-2021)

facebook.com/avvn.nl

instagram.com/samentuinieren

ALTIJD OP DE HOOGTE

Meld je aan voor onze maandelijkse nieuwsbrief via avvn.nl/nieuwsbrief

Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van de redactie.

ISSN: 1871-8388

COVERILLUSTRATIE

Maren Bruin

06

10

18

22

- 03** Voorwoord
- 06** Tijd voor Stinzenplanten
- 09** Doorgrond - Column
AVVN-voorzitter Ruud Grondel
- 10** De bodem: grond onder
je voeten
- 13** Fotowedstrijd
- 14** Groenberichten
- 16** Vogels in de tuin: De Kauw
- 18** Buurtgroen: Tuinieren bij
de boekhandel
- 21** De belofte van een nieuwe lente
- Column Leni van Noord
- 22** De driehoek: ecologisch tuinen-
park
- 24** Een vrolijke tropische cocktail
In de tuin van Peter Kremer
- 27** Zaaïen en oogsten – Marleen tipt
- 28** Wist je ... Lente
- 30** Permacultuur: Werken met, in
plaats van tegen de natuur
- 34** Groentje op de tuin
- 36** Voor de liefhebber -
lees-, kijk- en luistertips
- 38** De groenteliefhebber:
Knolletjes om zo rauw te eten
- 40** Klein Balkon? De hoogte in!
- 41** Het tuingevoel van ...
Tineke Alberts - De Zaderij
- 44** Kees test: Accu-heggenschaar

GROND ONDER JE VOETEN

Als tuinder voel je je pas lekker met je planten, zaden, en gereedschap om je heen. Toch is dat niet het allerbelangrijkste. Alles in de tuin staat en valt bij de grond, want daarin wortelen je planten. Reden genoeg om grondig te werk te gaan.

TEKST & FOTOGRAFIE: MACHTELD KLEES

Onder 'grond' verstaan we het materiaal van het bovenste laagje van de aarde. Nauw hiermee samen hangt de bodem; dit begrip is ruimer en bevat behalve grond ook bodembeestjes, bacteriën en schimmels. Grond is grofweg te verdelen in drie soorten: zand, klei en veen, elk met karakteristieke eigenschappen en herkomst. In de tuin heb je ook nog eens te maken met de 'teeltlaag', de bovenste laag grond waar de planten in wortelen. Vaak is deze laag flink bewerkt en zijn de oorspronkelijke eigenschappen daardoor sterk beïnvloed. Als je een gat graaft, bijvoorbeeld om een boom te planten, dan herken je de teeltlaag als een donkere laag. De planten wortelen in die bovenste laag, de kwaliteit daarvan is daarom heel belangrijk.

ZANDBAK

In de zandbak leer je als kind de belangrijkste eigenschappen van zand al. Relatief grote, losse korrels waar water makkelijk doorheen loopt. Van nature bevat zand weinig voedingsstoffen voor de planten. Klei bestaat uit heel fijne korreltjes en bevat juist veel voedingsstoffen. Meest opvallend is de plakkerigheid. Natte klei houdt veel meer vocht vast dan zand en is lastiger om te bewerken. Veengrond heeft een heel andere oorsprong, het bestaat uit plantenresten die onder water slecht verteren en dikke pakketten vormen. Veengrond kan veel water vasthouden, maar bij een lage grondwaterstand droogt het veen uit en zakt de bodem, het 'klinkt in'. In het voorjaar is het ook een koude grond. Door het vocht warmt de bodem traag op en zal de groei trager op gang komen. 's Zomers is veengrund in het voordeel omdat planten niet snel verdrogen.

TEST

Twijfel je welke grondsoort je hebt dan kun je een eenvoudige test doen. Vul een glazen pot ongeveer tot 1/3 met grond, aanvullen met water, deksel erop en schudden. Even wachten en

Alle leven begint in de bodem. Bodemleven = plantjes = insecten = insecteneters: de bodem is letterlijk een rijke voedingsbodem voor alles wat groeit, bloeit en leeft. Wat heeft de bodem nodig dat hij optimaal zijn werk kan doen voor natuur, tuin en mens? En wat kun jij doen om de bodem een handje te helpen? De Tuinliefhebber zoekt het uit en duikt komende nummers de bodem in.

Aantrekkelijk beeld van bodembedekkers en struïsvaren

Plantgat, met teeltlaag en het zand daaronder

Klei is lekker plakkerig

Regenwormen: onmisbaar 'personeel'

Woelwerk in gebruik

Een laagje blad beschermt de planten

kijken wat er gebeurt: bezinkt de grond heel snel of blijft het lang troebel? De zwaardere deeltjes van het zand zakken snel naar de bodem terwijl fijne deeltjes klei lang in het water blijven zweven. Hoe langer troebel, des te meer fijne kleideeltjes, dat wordt 'zwarte klei' genoemd. De lichte deeltjes van veengrond blijven lang drijven en zijn herkenbaar als donkere stukjes.

GROND VERBETEREN

In de tuin is een mengsel van grondsoorten het fijnste, als dat niet van nature aanwezig is, kun je een handje helpen. Grond waar zand en klei gemengd is heet 'zavel' en combineert het voedzame en vocht vasthoudende van de klei met de goede bewerkbaarheid van zandgrond. Zwarte kleigrond is moeilijk te bewerken en er blijft snel water op staan, dan helpt mengen met zand. Droge, voedselarme zandgrond kun je verbeteren met organisch materiaal zoals compost. Ook kun je

bentoniet gebruiken, een kleipreparaat dat ervoor zorgt dat de grond meer vocht vasthoudt. Veengrond is veel lastiger te beïnvloeden. Het grondwater zit dicht onder de oppervlakte. Bij het ophogen van de tuin of verlaging van de waterstand zal het veen inklinken (inzakken). Van nature is veengrond ook vrij zuur, met een PH (zuurgraad) <7. De zuurgraad veranderen door kalk toe te voegen lijkt logisch, maar is geen goed idee. Kalk bevordert namelijk ook de vertering van het veen met als gevolg dat de bodem nog sneller daalt. Beter is het om planten te kiezen die van deze vochtige en zure grond houden, dat geeft de meeste voldoening.

BODEMBEWONERS

De bodem zit vol leven, grote en kleine diertjes, bacteriën en schimmels. Het bekendste bodemdier is de regenworm, die met z'n gangetjes lucht in de bodem brengt en een belangrijke rol speelt in de vertering van het blad. Overigens be-

staat dé regenworm niet, in Nederland komen bijna dertig soorten voor. De gewone regenworm (*Lumbricus terrestris*) graaft zelfs gangen tot wel 2,5m diep en zorgt ver in de bodem voor lucht. Daarnaast zijn er tal van kleinere diertjes, zoals pissebedden, springstaarten, bacteriën en schimmels, die allemaal op bepaalde dieptes leven. De laatste jaren wordt er steeds meer bekend over de schimmelnetwerken in de bodem. Dat klinkt vies, maar het blijkt dat bodemschimmels in nauw contact staan met de bomen en planten om hen heen. In ruil voor de suikers die de plant levert geven de bodemschimmels vocht en voedingsstoffen terug. Doordat de bodemschimmels veel uitgebreidere netwerken vormen dan de plantenwortels alleen, levert het de planten heel veel op, juist ook in droge zomers. Bodemschimmels worden gekescherend wel het world wide web genoemd, onzichtbaar spelen ze een zeer grote rol bij de plantengroei op aarde. Al het bodemleven zorgt

DE KAUW: EEN MAKKELIJKE GAST

Wat beweegt daar? Wie vliegt daar tussen mijn groen? In elk nummer van De Tuinliefhebber besteden we aandacht aan een (on)genodigde fladderende gast. Deze keer de kauw, die ook in het vroege voorjaar graag in de tuin naar eten zoekt.

Onverstoorbaar wandelt hij door de tuin. Als je een stap naar hem toe zet, hipt hij er twee achteruit. Met een scheef kopje houdt hij in de gaten wat je doet. Heb je iets te eten? Of ga je iets doen wat eten op kan leveren? Kieskeurig is hij niet voor zijn dagelijks voedsel; een paar insecten, gevallen bessen of een worm, het gaat er allemaal even gemakkelijk in. En als je een klokhuis van een appel over hebt, dan lust hij die ook wel.

TEKST PAUL VAN BODENGRAVEN

De kauw (*Corvus monedula*) is een gemakkelijke gast. Waar veel vogels naarstig op zoek zijn naar eten dat past bij hun dieet, is de kauw al snel tevreden. De nabijheid van mensen is voor hem geen probleem; sterker nog: vaak zoekt hij ze in de winter en het vroege voorjaar op om een maaltje te bemachtigen.

Spit je de grond om, of woel je die los, de kauw is in de buurt om te kijken wat er naar boven komt. Misschien niet direct, maar wel als jij even wegloopt om een nieuw stuk gereedschap te pakken. Heb je bladeren en takken laten liggen, dan zoekt deze compacte vogel er wel tussen of er iets van zijn gading bij zit. Wil je iets inzaaien? Dek het dan goed toe, want deze allemansvriend haalt het met net zoveel plezier weer uit je tuin.

WINTER-VOORJAAR IN DE TUIN

Een kauw blijft het jaar rond in het land. Zomers vertoeft hij het liefst in landbouwgebied. In de koude periode tot in het vroege voorjaar trekt hij ook tuinen en zelf steden in voor zijn voedsel.

Behorende tot de kraaiachtigen zijn het intelligente dieren, die razendsnel door hebben hoe om te gaan met mensen. Of met brood dat nog in een zakje zit, of een weggeworpen portie friet. Gezond is het niet, maar wel lekker. Naar schatting verblijven er 's winters circa 300.000 tot wel 500.000 kauwen in ons land. Een zeldzaamheid is hij dus niet, wel een gezellige gast in de tuin.

KENMERKEN

Een kauw is tussen de 30 en 40 cm groot. Hij heeft een donkergrijs verenkleed, met een lichtere tint bij de hals en op zijn achterhoofd. Zijn kop "draagt" een zwart petje. Een enkele keer zie je een kauw met een lichtgrijze buik en borst. Dan gaat het om een Daurische kauw, een tamelijk zeldzame dwaalgast uit Scandinavië of Frankrijk.

Onze kauw heeft een nieuwsgierige, vriendelijke oogopslag; het oog heeft een grijswitte iris. De snavel is kort, scherp en donker. Soms wordt de vogel verward met de roek. Die is niet alleen groter, maar heeft ook een forse dolksnavel.

ECHTELIJK GELUK

Al op jonge leeftijd gaan kauwen op zoek naar een partner. Hebben ze die eenmaal gevonden, dan is de band levenslang. Grote kans dat als je twee kauwen in je tuin hebt, het een echtpaartje is; ze zijn bijna altijd onafscheidelijk. Maar ook als ze als groep je tuin bezoeken haal je de paartjes er zo tussenuit. Een nest bouwen ze in schoorstenen, boomholtes, oude nesten van spechten, een uilenkast, of onder dakpannen of zonnepanelen. Ook hierin zijn ze niet kieskeurig; een verlaten konijnenhol kan ook hun goedkeuring wegdragen als nestplaats. Een legsel bevat meestal vier eieren. Eenmaal uitgekomen blijven de jonge vogels dertig of meer dagen op het nest. Na de nodige vlieglessen worden ze dan nog vier weken lang door pa en ma van voedsel voorzien. En dan gaan ze de wijde wereld in.

TAMME KAUW

Vroeger was het niet ongebruikelijk om een kauw als huisdier te houden. Ook

wilde, jonge kauwen konden relatief makkelijk 'tam worden gemaakt'. Inmiddels is het wettelijk niet meer toegestaan om kauwen te vangen en te houden als ze in de vrije natuur zijn geboren. Zijn ze in gevangenschap geboren en geringd door de fokker, dan mogen ze wel als huisdier worden gehouden. In de praktijk komt dat niet veel meer voor.

WEETJES:

- ▶ Wist je dat kauwen voedsel delen met elkaar? Ongeacht of er nu een familieband is of niet, in een groep wordt voedsel gedeeld, meer dan andere vogels dat doen. Waarschijnlijk om te voorkomen dat er ruzie ontstaat of dat andere vogels het eten proberen te stelen.
- ▶ Spiegeltje, spiegeltje aan de wand. Uit Belgisch onderzoek blijkt dat een kauw in staat is zichzelf te herkennen in een spiegel. De meeste vogels hakken in op hun spiegelbeeld, in de veronderstelling een ander te verjagen. Kauwen doen dat niet, maar

blijken zelf 'grimassen' te trekken en op hun kop te krabben. De onderzoekers nemen daardoor aan dat het dier zichzelf herkent. Dit is bij geen enkele andere vogel waargenomen.

- ▶ Waarom staan kauwen - naast duiven en meeuwen - te boek als de grootste

'overlastgevers' op terrassen en bij vuilnisbakken? Hun nieuwsgierigheid, gulzigheid en onbevangingheid naar mensen maakt dat ze zich graag tegoed doen aan etenresten op tafels, en in prullenbakken, ook midden in de stad als het moet. ●

Zelf tuinvogels herkennen?

Neem dan eens een kijkje in de gids *Alle vogels van Europa* van Aurélien Audevard en Frédéric Jiguet. Daarin vind je alle vogels die in Nederland voorkomen, inclusief de dwaalgasten uit andere delen van Europa. Per vogel vind je de uiterlijke kenmerken, een korte beschrijving, foto's en een verspreidingskaartje. De gids kost € 29,95 en met de aanschaf steun je ook het werk van vogelbescherming Nederland.

Tip

Vogelbescherming biedt op de website verschillende gratis cursussen aan. Die zijn samengesteld door Nico de Haan en Camilla Dreef. Nico heeft bijna dertig jaar bij Vogelbescherming gewerkt en kent de vogels als geen ander. Camilla is vogelonderzoeker en fervent vogelaar. Kijk op vogelbescherming.nl voor meer informatie (gebruik de zoekterm 'vogelcursussen').

EEN VROLIJKE TROPISCHE COCKTAIL

In elk nummer van De Tuinliefhebber zetten we een tuinder in de spotlights. Wat maakt zijn of haar tuin bijzonder? Hoe is de tuin opgezet? Waar zitten de passie en bezieling, de pleziertjes en de bijzondere resultaten? Waar gaat het hart van de tuinder sneller van kloppen. Deze keer gaan we op bezoek bij Peter Kremer in Rotterdam.

TEKST: SUZANNE DE BOER - FOTOGRAFIE: PETER KREMER

Cordyline

Gemberlelie Hedychium

Peter Kremer heeft al dertien jaar een uitbundige tuin bij volkstuinvereniging Streven naar Verbetering in Rotterdam. En het leuke is: er is altijd wat te zien. Peter: “Halverwege de winter begint het met de sneeuwklodjes en narcissen. In het voorjaar bloeien er honderden wilde bolletjes van boerenkrokus. Die heb ik tien jaar geleden geplant en ze breiden zich als stinzeplanten uit, dus het is elk jaar weer een verrassing op welke nieuwe plekken ze nog meer opkomen. Dat geldt ook voor de wilde primula en cycloampjes. Dan volgen de kievitsbloemen en zomerklokjes. In april, mei kleuren de kers, pruim, appel en peer wit en zachtroze. Daarna zijn borderplanten als Irissen, Phlox en Sanguisorba aan de beurt. En dat alles is

een opmars naar de grande finale, want in de zomer begint het feest pas echt: dan komen ook de tropische soorten tot bloei. Gemberlelie Hedychium, Fuchsia's en Salvia's, aangevuld met granaatappel, het enorme blad van bananenplant Musa sikkimensis en rijstpapierplant Tetrapanax, vormen een vrolijke tropische cocktail. Het is jammer dat deze planten wat laat in het seizoen op gang komen, maar ze staan er dan wel tot ver in oktober prachtig bij. De diep donkerblauwe Salvia van kwekerij Sunsister in Naaldwijk doet het zelfs tot de vorst invalt.”

GROEIENDE LIEFDE

Peter is van oorsprong plantencoloog. Kort gezegd heeft hij veel botanische kennis en weet hij hoe planten reageren

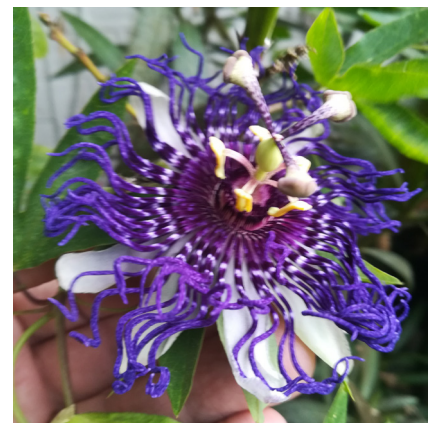
op omgevingsfactoren als dieren, andere planten, temperatuur, natheid en droogte. Nu het klimaat zo verandert, doen zijn grote liefdes, planten uit de tropen, het ook steeds beter in zijn tuin. “Als jochie was ik al bezig met cactussen en vetplanten,” vertelt Peter. “Daar kwamen steeds weer andere planten bij, maar wel van het exotische soort. Op een gegeven moment woonde ik in Haren, vlak bij de Hortus Haren. Daar stond een tropische kas en dat vond ik fantastisch: al dat groen, die geweldige bloeiwijzen, die kleurige bloemen. Ik kwam er bijna elke week, kreeg stekjes mee van de beheerder, en zo is de liefde gegroeid.”

DE TUIN

Peter heeft een tuin van driehonderd

Fuchsia fleurt het groen op

Winterharde passiebloem Passiflora

Gemberlelie Hedychium

vierkante meter, met een huisje erop. “In het grootste deel van de tuin heb ik inheemse planten en vaste borderplanten gezet. Rondom het huisje staan de tropische planten, eenjarige en dahlia’s. Kwetsbare planten als een botanische geranium met sierlijke bloempjes en vetplant Echeveria zet ik als het koud wordt in mijn huisje. Mijn bananenboom en gemberlelie Hedychium heb ik de eerste winter even binnen gehad. Sindsdien zet ik de banaan in de wintermaanden in vliesdoek ingepakt op het beschutste plekje in de tuin, maar de gemberlelie is de volle grond in gegaan. Om de wortels van de lelie tegen de kou te beschermen leg ik er een laag dood blad overheen, want bij min tien kunnen de wortels stukgaan.” Dat

gevallen blad is trouwens ideaalapul volgens Peter. “Het is zo zonde om al dat herfstblad van je tuin af te voeren. Ik laat al die bladeren in de herfst liggen en ik merk na al die jaren dat de grond zo lekker rul wordt. Bladcompost is ook geweldig voor je grond en iedereen heeft wel een donker, vergeten hoekje in zijn tuin dat ideaal is om bladcompost te maken. Dat is ook helemaal niet ingewikkeld: je verzamelt het blad op een berg in het hoekje en strooit er wat kalk overheen. Je kunt het blad met de kalk ook in vuilniszakken stoppen. Maak het blad goed nat en als je zakken gebruikt, prik je daar een paar gaatjes in. Na een jaar heb je bladcompost. Hark die voorzichtig door de aarde en de structuur van de grond verbetert en het

↑ Peter aan het werk in een kas in Rotterdam

Jouw tuin op deze plek?

Teel jij bijzondere rassen? Heeft jouw siertuin een waaier aan kleuren? Of heb je een groene oase weten te creëren voor alles wat kruipt, loopt

en vliegt? Laat het ons weten via tuinliefhebber@avvn.nl

VROLIJKE KNOLLETJES OM ZO RAUW TE ETEN

Easter Egg Blend is een vrolijke mix van roze, rode, paarse en witte radijsoorten.

Radijsjes zijn pittige knolletjes en mooi van kleur. Leuk om te kweken, ook met kinderen. De teelt is niet moeilijk. Maar hoe voorkom je dat je van die voze knolletjes oogst? Of van die vezelige? Hoe krijg je smakelijke, knapperige radijsjes? En hoe gezond zijn ze eigenlijk?

TEKST: EVERT MUNTSLAG

Radijs (*Rhaphanus sativus* var. *Ridicula*) werd al enkele duizenden jaren in China en Egypte geteeld en is sinds 400 jaar inheems in Europa. Het gewas is eenjarig en wordt niet hoger dan 15-20 cm. Het ondergrondse knolletje is de hoofdwortel die na een poosje verdikt. In de groenteafdeling zie je doorgaans alleen de rode, ronde variant. Maar radijsjes zijn er ook in andere kleuren (wit, roze, rood met wit, geel en zelfs paars) en variëren bovendien in vorm en smaak. Er zijn inmiddels honderden soorten.

SOORTEN

Voor de binnenteelt kies je andere radijs dan voor de buitenteelt. Alleen de kortlooftypen kweek je binnen onder glas.

Bijvoorbeeld Celesta F1 en IJskegel. Voor buitenteelt zijn er vele soorten. De langlooftypen French Breakfast en Giant Sicily kan ik speciaal aanbevelen. Radijs geschikt voor buitenteelt kun je niet in de kas te zaaien, dan zal het resultaat een snel uitgroeiend gewas worden met hoog loof, doorschietend in zaad en miniradijsjes als resultaat.

ZAAIEN

De zaaiperiode is begin maart/april, kieming vindt al plaats bij een temperatuur van 10°C. Let wel op, want radijszaad is vorstgevoelig en de opkomst is dan onzeker. Zaaï ook niet na de maanden mei/juni, want door de hogere temperaturen gaat de groei te snel, de planten schieten gauw door en

de knollen worden voos. In de warme perioden heeft het gewas ook nog eens meer last van insecten zoals de koolvlieg. De volgende zaaiperiode is pas weer in de herfst (vanaf september). Verwijder alle grovigheden uit de aarde van het bed en maak het zaaibed zo vlak mogelijk. Trek een voor van 1 à 2 cm diep en leg de zaden daarin op een onderlinge afstand van 2 à 3 cm. De afstand in de rij is 15 cm. Bedek met een laagje aarde, druk voorzichtig aan zodat na kieming de plant goed contact maakt met de ondergrond. De zaden komen al binnen 3 tot 11 dagen op. Zaaï bij voorkeur niet te veel tegelijk maar om de 14 dagen. Zaaï ruim, doe je dit te dicht op elkaar dan komt er alleen blad en geen radijs. Verplanten is geen optie, wel uitdunnen.

VERZORGING

Houd het plantbed onkruidvrij en maak regelmatig nat, opdat de radijs gestaag kan doorgroeien. Regelmatig water geven zorgt ook voor een zachte smaak.

DE GROENTELIEFHEDER

Watermelon

Stevig radijsjes die niet snel voos worden

Een radijs van het langlooftype

Radijs zaai je het beste in rijtjes

De bovenlaag waarin de radijs staat mag zeker niet uitdrogen. Droogte veroorzaakt voosheid en trekt de aardvlo aan.

WAT IS EEN GESCHIKTE PLEK?

In het voorjaar kun je het beste een zonnige plek zoeken, je krijgt niet te veel loof en mooie knollen. Zoek wat later in het seizoen liever een plek in de halfschaduw, want radijs is 'allergisch' voor warm en droog. Ook niet onbelangrijk: knolletjes die bij hogere temperaturen groeien worden minder lekker.

GRONDSOORT EN DE BEMESTING

Radijs geeft de voorkeur aan zand of zavelgrond. Vette klei is ongeschikt, dan wordt de knol voos en vezelig. Zorg voor een goed doorlaatbare bodem, de grond moet luchtig zijn. Veel bemesting heeft radijs niet nodig. Wees dan ook voorzichtig met stikstof, dat leidt tot een uitbundige groei en weinig knol. Wat wel kan is gerijpte compost en oude stalmeest aangevuld met vinassekali ten behoeve van de knolvorming.

WANNEER OOGSTEN?

Let goed op de knolvorming: oogst, omdat radijs snel doorschiet, zo snel als kan. Begin met de grootste zodat de kleinere knollen meer ruimte krijgen om uit te groeien. Verwijder van de geogste radijsen direct het loof (ook eetbaar) om het verdampen te stoppen. Doe je dit niet, dan drogen ze snel uit en worden zacht. Zet de knolletjes daarna in een kom met koud water.

GEBRUIK EN VOEDINGSWAARDE

Het lekkerst is de radijs uit eigen tuin; knapperig en pittig van smaak. Heerlijk, zo vers uit de grond getrokken, als hapje tussendoor. In schijfjes op brood of door de sla is ook lekker. Het loof - jong geogst - is ook prima te gebruiken in salade of verwerkt in pesto.

En tot slot: Radijs is gezond, het bevat vitamine B en C en de mineralen ijzer en calcium. Daarnaast zou het helpen de blaas te zuiveren en verlichtend werken op de luchtwegen. ●

In de zomer schiet radijs gemakkelijk door

AANBEVOLEN RASSEN

Rosetta

Helderrood, snelgroeiend, hoge opbrengst, ronde knol, niet voos. Teeltperiode: half mrt.-half aug.

Cherry bell

Kersrood, rond, hoge opbrengst, knapperig, niet voos, houdbaar. Diverse grondsoorten. Half mrt.-half aug.

Gele Zeeuwse Zeempjes

Geel, snelgroeiend, bolrond, goede opbrengst, niet voos, licht pittig. Doorsnee 3- 4cm, 5cm lang. Mrt. -juli

Helios

Geel, rond, knapperig, mild tot pittig, 4-7 cm. Mrt.-sept.

Ijskegel

Sneeuwwit, cilindrisch, snelgroeiend, niet voos. Pittig. 10cm lang. Ook in kas. Half mrt. -begin aug.

Riesen von Asperen

Rood, snelgroeiend, grote stevige knol, niet sponsig, aromatisch. Weinig mest nodig. Juni-eind aug.

Riesenbutter

Knalrood, 8 cm, milde smaak, boterzacht vruchtvlees, aromatisch, nauwelijks voos. Mei-aug.

De Tuinliefhebber thuis ontvangen?

Word supporter van AVVN samen natuurlijk tuinieren!

Als je ons steunt met €30 of meer per jaar, ontvang je elk seizoen automatisch ons inspirerende tijdschrift. Vier keer per jaar valt De Tuinliefhebber op je deurmat en lees je over natuurlijk tuinieren, het bevorderen van biodiversiteit, het plezier in en van de buurttuin en moestuinieren in alle seizoenen.

Extra voordelen voor supporters

Als supporter krijg je bovendien toegang tot het - gloednieuwe! - besloten online leden-net van AVVN. Via ons ledennet kom je in

contact met andere tuinliefhebbers, vind je aanvullende groeninformatie, kun je je opgeven voor (online) bijeenkomsten en meer.

Sluit je ook aan bij de groene familie voor tuinliefhebbers

Meld je nu aan als supporter van AVVN en je ontvangt de eerstvolgende editie van De Tuinliefhebber automatisch thuis. Vul via avvn.nl/aansluiten je gegevens in en wij regelen de rest! Je krijgt een factuur met betaallink per e-mail (handig!). Wil je de factuur liever per post ontvangen? Dat kan. Je betaalt dan €2,00 per jaar extra.

avvn.nl